

VERDISKAPING OG RINGVIRKNINGER FRA 'BLÅ SEKTOR'
I ØRLAND KOMMUNE.
OPPDATERING 2021

Roger Richardsen, RR Consult

Oppsummering 'Blå sektor' Ørland -2021

Økonomi

2021	Fiskeri ^{1) 2)}	Fiskeindustri	Akvakultur	Blå leverandør- industri	Sum total
Produksjonsverdi/Salgsinntekter	470 563	905 435	560 739	5 776 256	7 712 993
Verdiskapingsbidrag (x 1000 NOK)	11 079	111 384	81 352	594 192	798 007
- Regional multiplikator -ringvirkninger	0,37	0,55	0,7	0,5	
Ringvirkningseffekt av blå sektor (x 1000 NOK)	4 099	61 261	56 947	297 096	419 403
Sum verdiskaping inkl. ringvirkninger av 'Blå sektor'					1 217 410

1) Omsetning fiskeri er lik førstehåndsverdi av ilandført fisk i kommunen. Kilde: Fiskeridirektoratet

2) Verdiskaping er beregnet for lokal flåte, basert på regnskap (3 stk) og tallgrunnlag fra Fiskeridirektoratet basert på lengdegruppe.

Fortsatt vekst i omsetning – utflating av verdiskapingsbidrag pga. kostnadsøkninger i produksjon. Dette gjelder særlig havbruksaktivitet, men også leverandørindustrien.

Oppsummering 'Blå sektor' Ørland -2021

Sysselsetting

2021	Fiske-/fangst	Fiskeindustri	Akvakultur	Blå leverandør- industri	Sum total
Direkte sysselsetting					
Totalt nye Ørland	28	160	91	280	559
- Regional multiplikator -ringvirkninger	0,37	0,55	1,05	0,55	
Ringvirkningseffekter sysselsetting	10	88	96	154	348
Sum sysselsetting inkl ringvirkninger	38	248	187	434	907

Sysselsettingstallene for fiskeindustri er justert betydelig ned iht. kalkulerte årsverk på basis av samlet lønnsutbetaling i industrien. Antall sesongansatte er 30 -40 personer høyere

Sysselsettingen har samlet stabilisert seg etter vekst i flere år

Utviklingstrekkøkonomi og sysselsetting

- Driftsinntekter
- 7,7 milliarder kroner
+ 5,5 %

- Verdiskaping
≈ 800 millioner kroner
- 18 %

Produksjonsverdi-/omsetning:

Blå sektor i Ørland øker igjen omsetning-/driftsinntekter- i 2021 med pluss 5,5 prosent. Det skjer midt i Covid perioden, og selv om økningen året før var på hele 18 prosent. I 2021 er det økning innen fiskeri, fiskeindustri og akvakultur. Blå leverandørindustri har flat utvikling i omsetning fra året før.

Total omsetningsvekst i 'blå sektor' er på 400 millioner kroner

Verdiskapingsbidrag:

Vi antydte allerede i 2020: " *Corona- epidemien globalt i 2020 har satt sjømatmarkedene under press, og det får konsekvenser for fremtidig verdiskapingsbidrag.*

Verdiskapingsbidraget i 2019 var over 1 mrd. kroner, men samlet gått tilbake 7 %-poeng – til 974 4 millioner kroner i 2020. og videre ned til ca. 800 millioner kroner.

Det er særlig havbruk/akvakultur som har hatt en markert nedgang – og det skyldes to klare forhold som dominerte hele oppdrettsnæringen. For det første medførte Covid-19 utbruddet i begynnelsen av året et markedssjokk som reduserte markedspris vesentlig svekket marginene fra den siden vesentlig. Det viste seg å bli kortvarig, med god etterspørsel i 2021. For det andre har kostnadene i produksjonsleddet (og distribusjon) vist en foruroligende økning over flere år. I 2020 økte prod.kost for laks igjen 4,5 % fra året før. Dette presser igjen marginene for produksjonsleddet fra "andre siden". Denne kostnadsøkningen i produksjon har fortsatt og sågar tiltatt i 2021 og videre inn i 2022

Også fiskeforedlingsleddet hadde en liten nedgang i verdiskapingsbidrag. Kamp om råstoff mellom kjøperne, og meget høye råstoffkostnader er vesentlig årsak

Leverandørindustrien fikk en viss nedgang – som skyldes økte kostnader i råvare-/ingrediensmarkedet globalt.

Utviklingstrekkøkonomi og sysselsetting

- Sysselsetting --
--stabil på et høyt nivå
- Ringvirkninger -- stabile på sysselsetting og verdiskapingseffekter.

Sysselsetting -

Størst usikkerhet er knyttet til sysselsetting direkte i kommunen, da ulike kilder, f.eks. SSB kommunestatistikk og tall rapportert i bedriftenes årsrapportering til Brønnøysundregistrene ikke samsvarer helt. Vi har i derfor korrigert tallene fra fiskeforedlingsindustrien ved å konvertere samlet lønnsutbetalinger over til hele årsverk. Med utstrakt sesongvariasjoner i antall sysselsatte vil oppgitte tall her normalt være 30-40 personer høyere enn de 160 vi er kommet frem til i 2021.

Etter våre beregninger har sysselsettingen i blå sektor en stabil utvikling sammenlignet med året før. Det betyr at antall arbeidsplasser holder seg på et høyt nivå etter flere år med vekst.

Det må imidlertid presiseres at ikke all registrert sysselsetting i 'blå sektor' manifesteres lokalt, da særlig fiskeindustri, men også til en viss grad leverandørindustrien har en del sesongarbeidskraft som ikke bor permanent i kommunen(e).

Ringvirkninger

Ringvirkningseffektene på sysselsettingen fra aktiviteten i blå sektor Ørland utgjør nesten 350 årsverk, men det er anslåtte regional effekt, ikke kun knyttet til næringslivet i kommunen. (Flere firma har datter-/delaktiviteter i Trondheim, f.eks.)

Fremtids- utsikter

- økende
omsetning

- ny-etablering
og ekspansjon

- Stabil vekst i omsetning og sysselsetting

Det som her er definert som "Blå sektor" i nåværende Ørland kommune har vist stabil vekst fra 2017 -2020.

Utviklingen så langt i 2022 viser at norsk sjømatnæring generelt går mot et nytt rekordår når det gjelder eksportvolum og verdi. Dette vil gjenskape seg også for de lokale bedriftene.

Effekten av Blå sektor i kommunen er svært betydningsfull med tanke på å ha et diversifisert arbeidsmarked i privat sektor – som igjen gir grunnlag for rekruttering og bosetting.

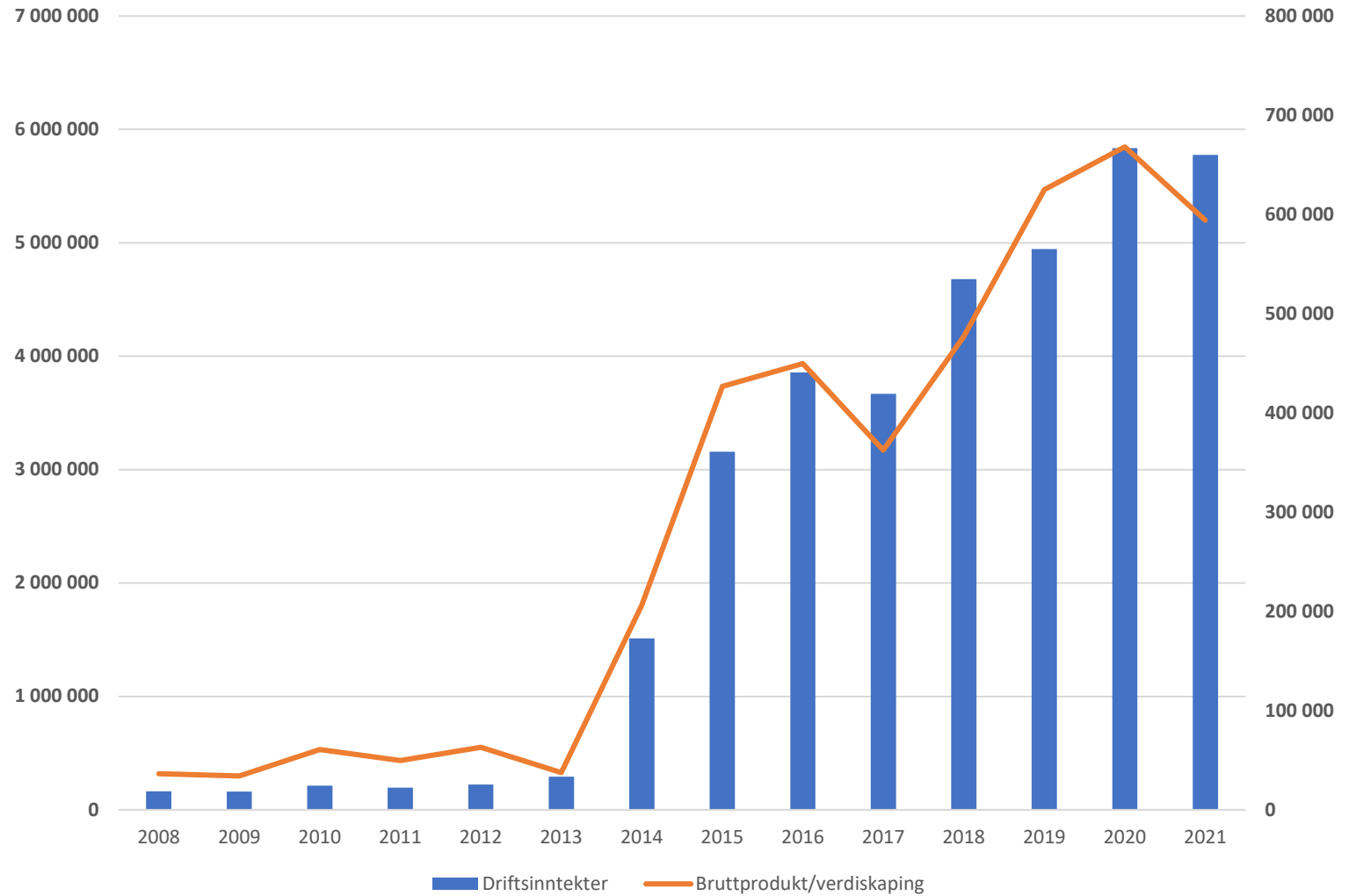
Leverandør- industri 'Blå sektor'

- Omsetning fortsatt i rekordnivå,
marginalt ned fra -20.
2021 ; 5,776 milliarder kroner

- Verdiskapingsbidraget fra
leverandørindustrien faller vel 10 %
fra rekordnivå i 2020. Kostnadsøkninger i
globale verdikjeder slo for alvor inn i
2021 og fortsetter i 2022.

Verdiskapingsbidraget er fortsatt
vesentlig – og meget viktig i
kommunal målestokk.
2021: 594 millioner kroner

Omsetning og verdiskapingsbidrag leverandørindustri Bjugn

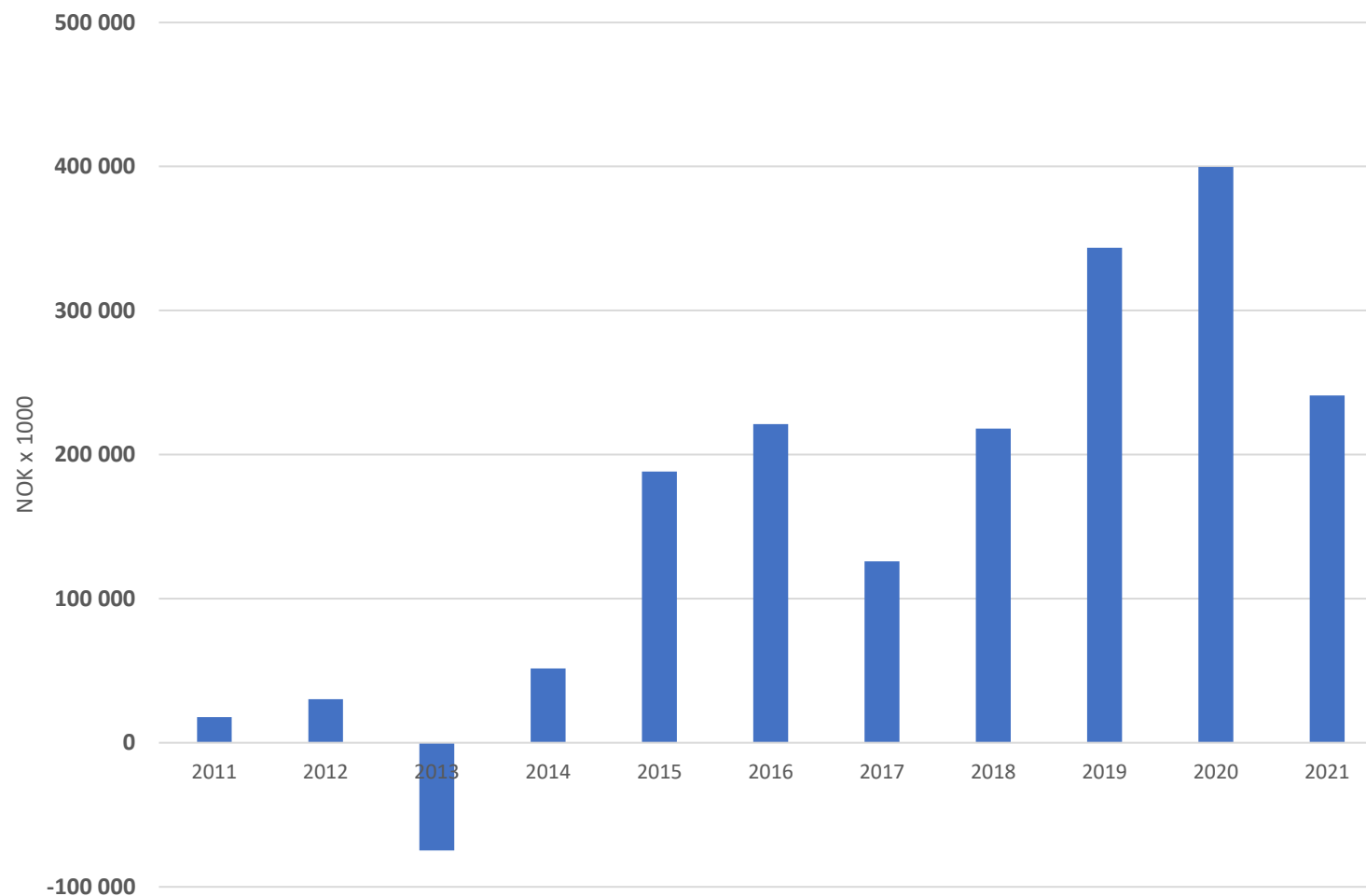

EBIT

faller fra 2020 pga. kostnadsøkninger og smitte fra internasjonale forhold i verdens forsyningskjeder. Eksempelvis fôrproduksjon som henter råstoff-/ingredienser fra 'hele verden'

Resultatgrad på 4,2 % i 2021 er ca. på linje med generell industriproduksjon i landet.

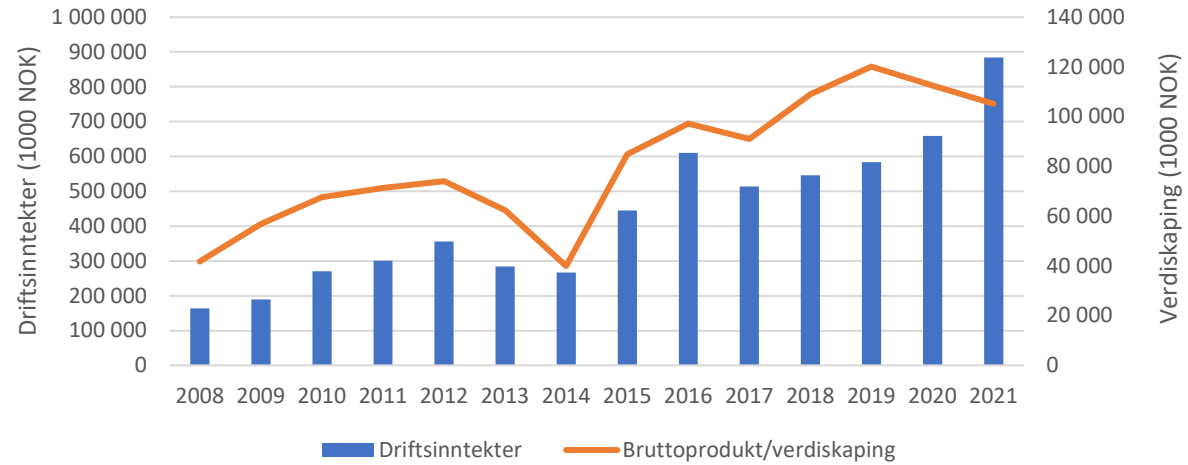
Driftsresultat(ebit) leverandørindustri Ørland

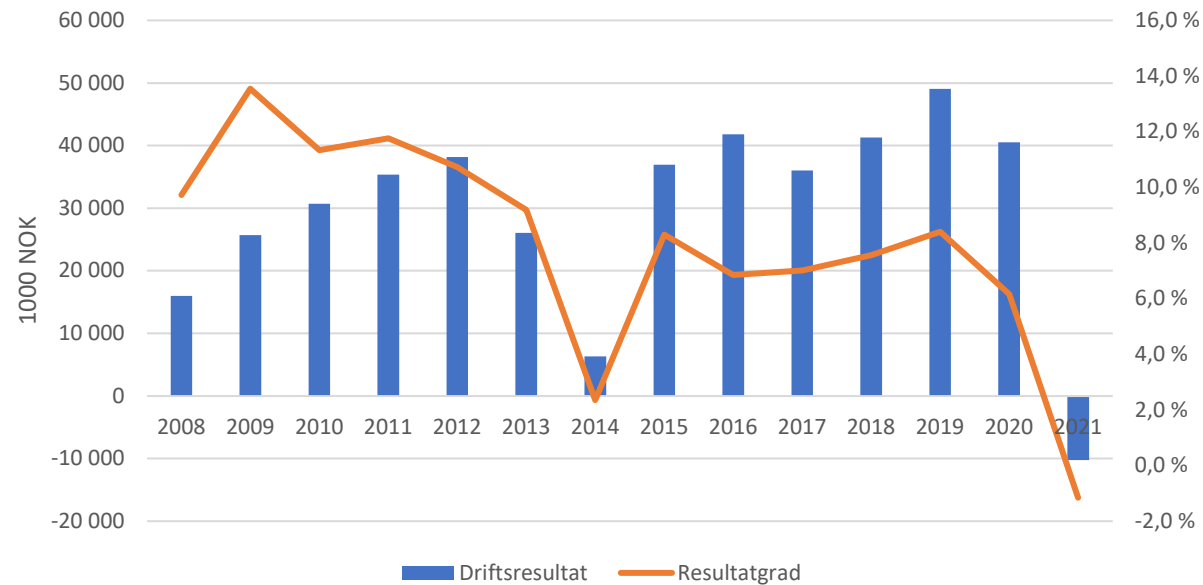
Igjen rekord for
ilandført mengde
og omsetning

Høye råstoff-priser
og ekstraordinære
nedskrivninger er
årsak til negativt
driftsresultat i 2021

Driftsinntekter og bruttoprodukt
fiskeindustri i Ørland

Driftsresultat og resultatgrad
fiskeindustri Ørland

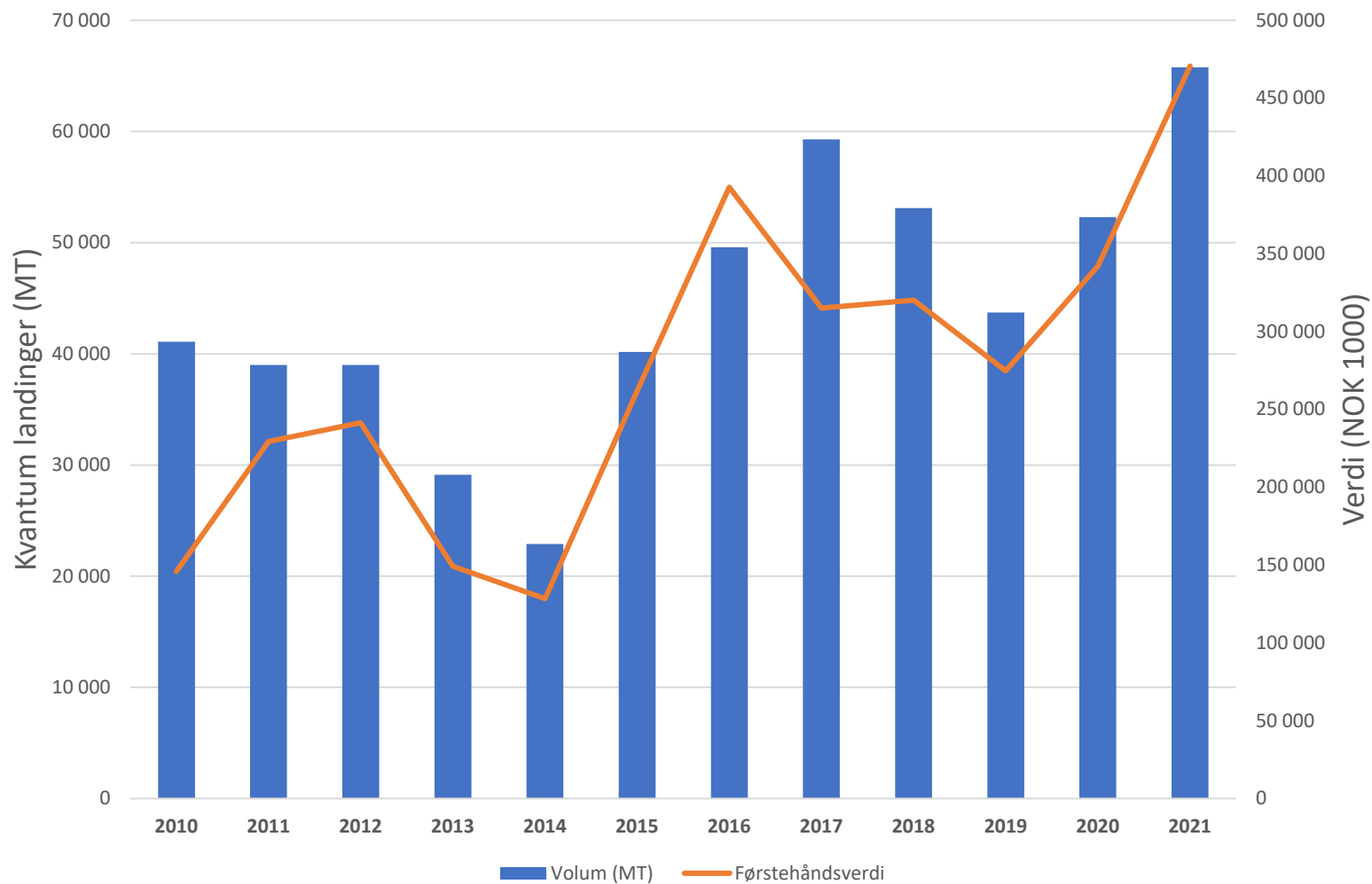
Fiskelandinger Ørland
2021: - 65,8 tusen tonn

Råstoffverdi 2021
- 470,5 millioner kroner

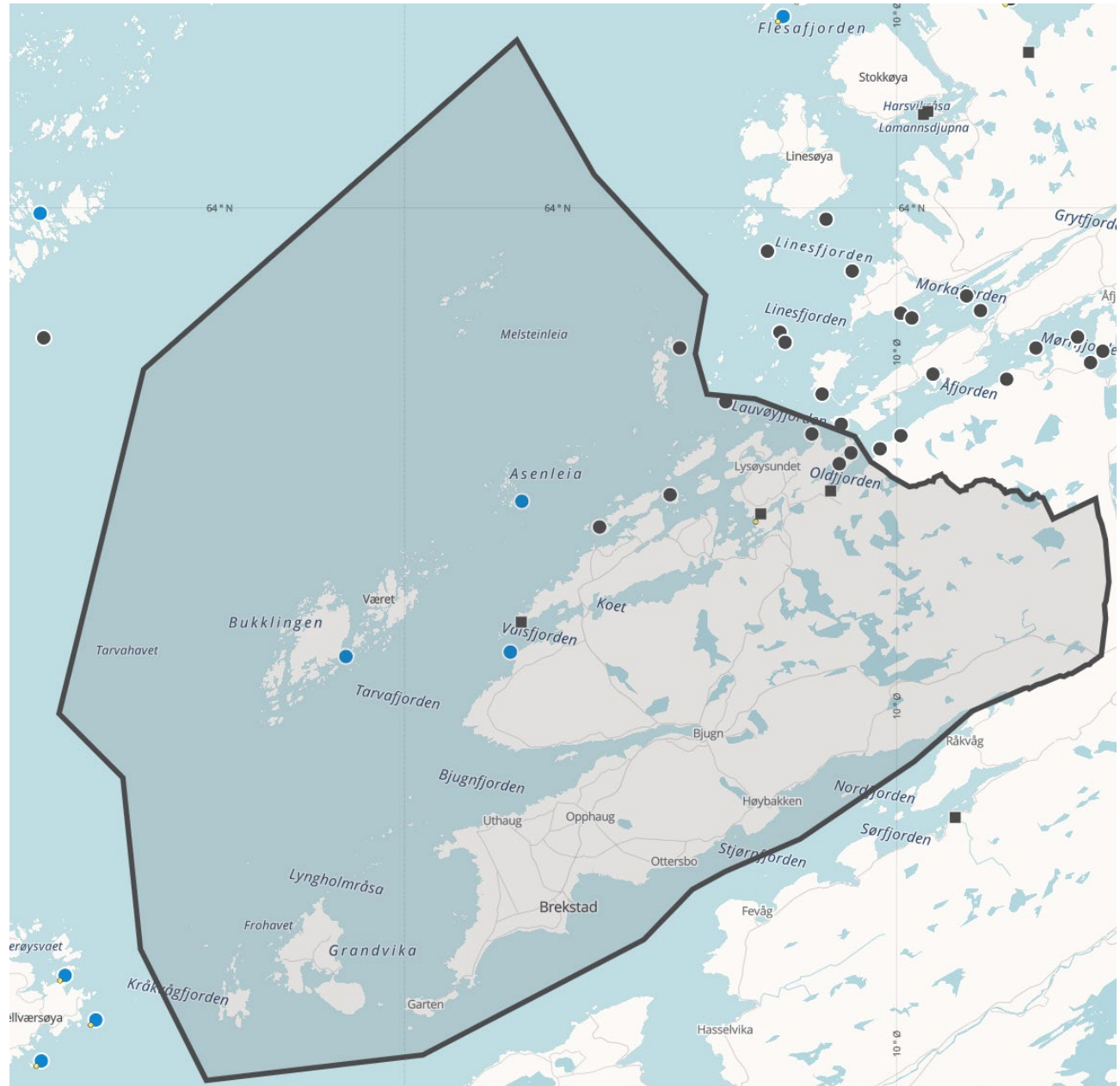
Rekord i landet mengde
og verdi. Største selskap
står for ca. 97 % av
volumet.

*) Tallene i grafen viser
akkumulerte tall for Bjugn og
Ørland kommuner 2010 – 2021.

Landinger fisk (rund vekt) og førstehåndsverdi Ørland *

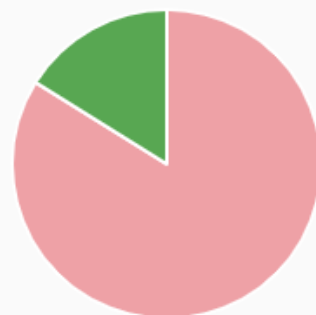

Oppdrett i Ørland
- 13 lokaliteter
- 22 230 tonn

Oppdrett i Ørland

- 13 lokaliteter
- 22 230 tonn

- Laks, regnbueørret og ørret
- Alger, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder

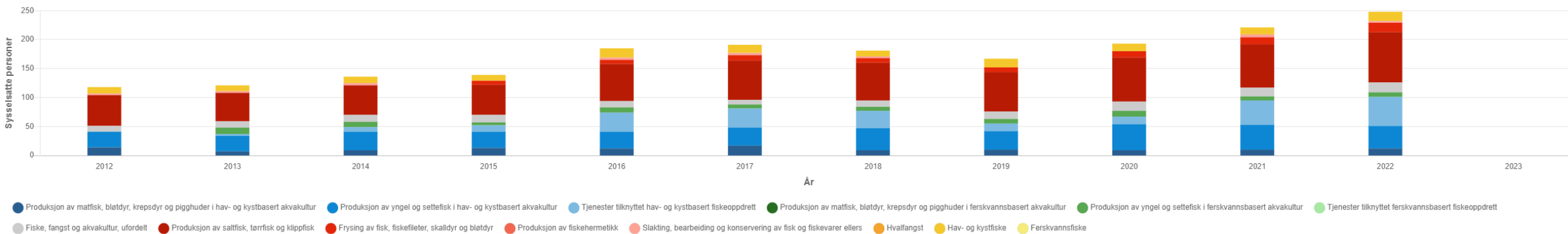
Diagrammet "Tillatelser fordelt på art" viser tillatelser på lokalitetsnivå for de ulike kategoriene.

Nøkkeltall

- 0 utløp for nasjonalt laksevasdrag
- 3 lokaliteter på land
- 5 lokaliteter driver med stamfisk
- 1 lokalitet driver med settefisk
- 0 slaktemerd
- 0 fiskeslakteri for laksefisk
- Lokalitetenes overflateareal utgjør 0,04% av kommunens sjøareal (1051.43km²)
- Data for sysselsatte for det valgte året er ikke tilgjengelig

Syssetting

● Etter arbeidssted ○ Etter bosted

Oppdrett og fiske i Ørland - sysselsetting

- 2012: 118

- 2022: 245

ØRLAND
KOMMUNE

OMSETNING- «BLÅ SEKTOR»

	Bjugn	Ørland	Samlet:
2017	4.115.307 mrd. kr.	823.356 mill. kr.	4.938.663 mrd.kr.
2018	5.097.878 mrd. kr.	822.255 mill. kr.	5.920.133 mrd.kr.
2019	5.428.349 mrd. kr.	791.595 mill. kr.	6.219.944 mrd.kr.
2020	6.312.050 mrd. kr.	1.000.902 mrd. kr.	7.312.952 mrd.kr.
2021			<i>7.712.993 mrd. kr.</i>

Endring:

2017	-	-	-
2018	982.571 mill.kr.	- 1.104 mill.kr.	981.470 mill.kr.
2019	330.471 mill.kr.	-30.660 mill.kr.	299.911 mill.kr.
2020	887.701 mill.kr.	209.307 mill.kr.	1.093.008 mrd. kr.
2021			<i>400.041 mill. kr</i>

En økning i omsetning på ca. 1 mrd. kr. fra 2017 – 2018, ca. 300 mill. kr. fra 2018 – 2019, ca. 1.1 mrd. kr. fra 2019 – 2020 og 400 mill. kr. fra 2020 – 2021.

ØRLAND
KOMMUNE

SYSSELSETTING - «BLÅ SEKTOR» - ØRLAND

Direkte:	Bjugn	Ørland	Samlet:
2017	315	155	470
2018	364	190	554
2019	364	190	554
2020	-	-	566
2021	-	-	559
<hr/>			
Indirekte:			
2017	-	-	294
2018	-	-	340
2019	-	-	348
2020	-	-	366
2021	-	-	348

Totalt: 764 sysselsatte i 2017, 894 sysselsatte i 2018, 902 sysselsatte i 2019, 935 sysselsatte i 2020 og 907 i 2021. (ca 50% av de som er indirekte sysselsatt i «Blå Sektor» jobber i andre kommuner, men i virksomheter der produksjonen foregår i Ørland kommune).

ØRLAND
KOMMUNE

ANLØP:

	2020	2021
Tankskip		644
Bulkskip	729	770
Fisk:	333	1.398
<u>Stykkgoods:</u>	<u>80</u>	<u>224</u>
<u>Totalt:</u>	<u>1.142</u>	<u>3.036</u>

(over 3. anløp hvert døgn året rundt)

(over 8 anløp hvert døgn året rundt)

KOPPARN
UTVIKLING AS

ØRLAND
KOMMUNE

2021: TONN INN-UT: 1.434.700

Våtbulk inn	:	108.151 t
Våtbulk ut	:	359.367 t
Tørrbulk inn	:	322.927 t
Tørrbulk ut	:	555.756 t
Fisk inn	:	72.814 t
Stykkgoods ut	:	15.685 t

KOPPARN
UTVIKLING AS

2021

Havner inn+ut:

		Anløp
• Valsneset	722.497t	578
• Ottersbo	257.516t	162
• Lysøysundet	163.645t	272
• Stuaneset (Bjugnfjorden)	116.339t	300
• Uthaug	114.905t	692
• Brekstad	24.327t	58
• Tinboden	21.230t	14
• Gullvika	13.482t	16
• Garten	262t	400
• Fosen skalldyr	174t	300
• Olden (brønnbåt)	150t	4
• Vallersund (Coop-Fosen)	126t	160
• Høybakken	47t	80
• <u>Totalt</u>	<u>1.434.700t</u>	<u>3.036</u>

Tonn over kai 2017 – 2021

	Godsmengde (tonn)				
	2017	2018	2019	2020	2021
Ålesund	1 828 382	1 838 824	1 678 309	1 490 276	1 688 361
Molde	6 311 487	5 941 318	5 373 860	4 273 676	4 912 686
Steinshamn	8 808	0	0	0	0
Kristiansund	6 391 571	6 010 873	6 529 123	6 106 236	5 688 295
Trondheim	4 548 996	4 596 134	4 531 415	3 938 491	4 060 780
Brekstad (Ørland)	270 000	345 000	345 000	1 170 392	1 434 700
Nordfosen (Åfjord)	0	0	0	70 030	10 065
Sandviksberget (Osen)	0	0	0	0	0
Namsos	0	0	0	0	0
Rørvik (Nord-Trøndelag)	297 612	358 264	276 172	25 374	38 900
Vikna	0	0	0	0	0
Leka	0	0	0	0	0
Sømna	17 000	10 796	10 941	5 000	161
Brønnøysund (Brønnøy)	2 133 977	2 118 478	1 837 861	1 499 335	1 782 538
Helgeland havn IKS	1 370 482	1 651 897	1 373 536	1 462 935	1 367 690
Sandnessjøen	215 517	113 374	0	0	0
Nesna	923 025	1 000 415	889 215	557 312	794 200
Mo i Rana	4 232 712	4 025 696	4 171 964	3 737 819	3 926 285
Inndyr (Beiarn)	1 704	5 870	0	4 596	15 677
Rognan (Saltdal)	15 700	19 060	13 200	17 936	17 961
Fauske	28 509	21 350	21 350	27 799	44 643
Bodø	375 071	927 115	785 077	606 648	645 232